

Plan działań przyspieszenia budowy instalacji biogazowych i biometanowych - propozycje

12 lutego 2024r.

Zadania do realizacji w ciągu 1 miesiąca

1. Przygotowanie i **uzgodnienie zakresu działań** (poniżej propozycja) i harmonogramu;
2. Wyznaczenie instytucji i powołanie w tych instytucjach osób z odpowiednimi uprawnieniami odpowiedzialnych za poszczególne działania;
3. **Powołanie międzyresortowego zespołu ds. biogazu i biometanu** (MKiŚ, MRiRW oraz MRiT), ewentualnie włączenie innych instytucji OSD i OSP (elektroenergetyka i gaz), URE, KOWR, organizacji branżowych,
4. **Uznanie, że planowanie, budowa i eksploatacja jednostek oze**, podłączenie ich do sieci, powiązana sieć i magazyny energii za leżące w **nadrzędnym interesie publicznym** (dyrektywa RED III, art. 16f - termin do 21 lutego 2024 r.) - ustawa o gospodarce nieruchomościami/ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zadania do realizacji w ciągu 3 – 6 miesięcy

1. **Aktualizacja Polityki Energetycznej Polski**, zawierającej **program rozwoju branży biogazu i biometanu**, w tym co najmniej:
  - określenie roli biogazu w systemie elektroenergetycznym - bilansowanie, praca szczytowa lub semi-szczytowa;
  - określenie roli biometanu w systemie energetycznym i realizacji celów klimatycznych - zatłaczanie biometanu do sieci gazowej, bioLNG, bioCNG; wykorzystanie w transporcie, ciepłownictwie, przemyśle;
  - **priorityty i konkretne cele (w TWh rocznie) produkcji biogazu i biometanu w perspektywie krótko- i średnioterminowej;**
  - określenie zysków środowiskowych związanych z pracą biogazowni/biometanowni związanych z utylizacją odpadów, zapewnieniem stabilnej dostawy energii, miejsc pracy itp.
  - dostosowanie OSP i OSD do odbioru i przesyłu/dystrybucji biometanu

W kolejnym kroku, dostosowanie systemu wsparcia do określonych prioritytetów, w tym opracowanie zasad wsparcia hybrydowych instalacji biogazowo-biometanowych pracujących w zależności od zapotrzebowania na potrzeby systemu energoelektrycznego lub gazowego.

2. **Usprawnienie przebiegu procedur administracyjnych**, których przewlekłość powoduje wydłużenie okresu przygotowania inwestycji do 3-4 lat. W tym obszarze proponujemy przygotowanie zapisów w ustawie o oze dla wszystkich technologii oze, alternatywnie rozszerzenie zapisów specustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych oraz zastosowanie ich do wszystkich biogazowni rolniczych.
  - **Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – zwiększenie mocy instalacji biogazowych budowanych bez miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego do 4 MWel**; możliwość lokalizacji instalacji bez konieczności uprzedniego „wpisania się” w teren przypisany pod OZE w planie ogólnym;

- **Transpozycja zaleceń dyrektywy RED III - zapewnienie aby procedura lokalizacji oze trwała do 12 miesięcy na obszarach przyspieszonego rozwoju (16a) oraz do 24 miesięcy (art. 16b), w tym:**
  - a) Określenie krajowego potencjału i dostępnych obszarów niezbędnych do instalacji oze, a także powiązanej z nimi infrastruktury, takiej jak instalacje sieciowe i magazynowe (art. 15b);
  - b) Określenie zasad ustanawiania obszarów przyspieszonego rozwoju energii ze źródeł odnawialnych i powoływania obszarów przez władze lokalne (art. 15c);
  - c) Wykluczenie projektów dotyczących sieci i magazynowania niezbędnych do włączenia źródeł oze do systemu elektroenergetycznego z oceny oddziaływania na środowisko (art. 15e);
  - d) Ustanowienie jednego punktu kontaktowego i procedur jego działania, przyspieszenie/ograniczenie procedury odwoławczej, w szczególności składanych przez organizacje ekologiczne nie związane bezpośrednio z miejscem lokalizacji instalacji (art. 16).

3. Rolnicze wykorzystanie masy pofermentacyjnej

Nowelizacja specustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych **dopuszczająca wszystkie substraty zgodne z definicją biogazu rolniczego** do wytwarzania nawozowego produktu pofermentacyjnego.

4. Otwarcie rynku biometanu (w realizacji celów NCW)

Nowelizacja ustawy o biopaliwach i biokomponentach, transponująca dyrektywę REDII i REDIII, w szczególności w zakresie:

- a) Aktualizacja celów NCW i **wprowadzenie możliwości wypełniania celów NCW przez uwzględnienie biopaliw zaawansowanych**, w tym biometanu;
- b) Wskazanie firm zobowiązanych do wykorzystywania biometanu i ich celów;
- c) Dostosowanie systemu KZR do zapisów dyrektywy REDII.

5. Przyłączanie biometanowni do sieci gazowej

Stan istniejący: ze względu na specyfikę dystrybucyjnej sieci gazowej, wydawane warunki przyłączenia w większości przypadków wykluczają zatłaczanie biometanu w ciągu miesięcy letnich, kiedy pobór paliwa gazowego jest niewielki.

- a) **Stworzenie ogólnodostępnej mapy sieci dystrybucyjnej z określeniem jej chłonności oraz wskazywaniem terenów dedykowanych do przyłączania instalacji biometanowych;**
- b) Opracowanie koncepcji i zasad **współpracy ruchowej między OSD a OSP dot. zasad budowy instalacji rewersyjnych** w razie braku chłonności sieci dystrybucyjnej;
- c) Zmiany w określaniu Obszarów Rozliczania Ciepła Spalania (ORCS) oraz opracowanie działań związanych z obliczaniem ciepła spalania paliw gazowych ułatwiające wprowadzanie do sieci gazowej biometanu o cieple spalania wynoszącym około 38 MJ/m³;

- d) **Zmiana rozporządzenia systemowego precyzująca uprawnienia oraz obowiązki OSD, OSP i źródeł paliwa gazowego zwłaszcza biometanowni oraz zmniejszenie wymagań dotyczących jakości biometanu** zatłaczanego do sieci (szczególnie dla tlenu);
- e) Dostosowanie warunków umowy przyłączeniowej do procesu inwestycyjnego powstawania biometanowni, w szczególności zapewnienia inwestorowi możliwości odstąpienia od umowy w przypadku m.in. przedłużania się procedury formalno-prawnej
- f) Opracowanie kompleksowego planu działań (w tym określenie kosztów i harmonogram), zmierzających do zwiększenia chłonności sieci gazowej.

6. Przyłączenie CHP-a biogazowni do sieci elektroenergetycznej

- a) **Wydawanie zapewnień przyłączenia elektrociepłowni biogazowej do sieci elektroenergetycznej na początkowym etapie analizy lokalizacji.**

Stan istniejący: Zakłady energetyczne odmawiają wydawania zapewnień. Rozpatrywane są tylko i wyłącznie kompletne wnioski o przyłączenie OZE. Elementem kompletnego wniosku jest Decyzja środowiskowa i Warunki Zabudowy/ wypis z MPZP, które nie rzadko pozyskuje się kilka lat. Po uzyskaniu tych dokumentów nie ma pewności że zostaną wydane warunki przyłączenia OZE.

- b) Traktowanie przyłączeń OZE na równi z przyłączeniem odbiorców,
- c) Weryfikacja przez URE realizacji obowiązku OSD w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci EE zgodnie z planami rozwoju,
- d) **Wyłożenie do publicznej oceny planów średnioterminowych i długo terminowych OSD w tym Planów Rozwoju,**
- e) **Ustalenie obowiązku dostosowania sieci przez OSD dla przyłączeń OZE,**
- f) Zamieszczanie na stronie **dokładniejszych danych o dostępnych mocach przyłączeniowych.** Inwestor na bazie obecnych danych nie jest w stanie ustalić przybliżonej lokalizacji usytuowania OZE. Informacja sprowadza się do mocy w węzła WN/SN z których wyprowadzanych jest od kilku do kilkunastu linii SN do których przyłączane mogły by być źródła OZE. Osoby z poza OSD nie znają parametrów technicznych tych linii co powoduje brak oszacowania możliwości przyłączenia